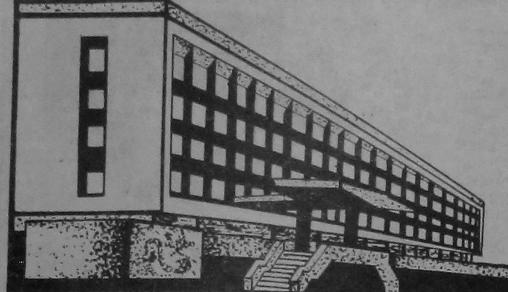


Гомельскі Універсітэт



ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ і ПРАФКОМАУ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЕТА

№ 14 (687)

Аўторак, 19 красавіка 1988 г.

Газета заснавана
у верасні 1969 года

Выходзіць раз у тыдзень

Цена
2 коп.

НЯХАЙ ВЕЧНА ЖЫВЕ і РАЗВІВАЕЦЦА ВЯЛІКАЕ РЭВАЛЮЦЫИНАЕ
ВУЧЭННЕ МАРКСА — ЭНГЕЛЬСА — ЛЕНИНА!

(3 Заклікаў ЦК КПСС).

22 КРАСАВІКА — 118 ГАДОУ
3 ДНЯ НАРАДЖЭННЯ У. И. ЛЕНИНА

З імем вялікага мысліцеля і рэвалюцынера У. И. Леніна, з яго вучэннем, рэвалюцынна-пераўтаральны дэйнансці звязаны ў нашай сяродносці стварэнне Камуністычнай партыі Савецкага Саюза, здзіненне Каstryчніцкай рэвалюцыі, нараджэнне першай на планеце дзяржавы рабочых і сялян. Жыццё Уладзіміра Ільіча прайшло ў настоўнай работе творчай думкі, у рэвалюцынай барацьбе, у вострых ідэйных і палітычных бітвах. З яго працамі звязаны асобны этап развіцця рэвалюцынай марксісткай тэорыі, у аснове якой глыбокі аналіз новай гістарычнай эпохи, эпохі перамогі Каstryчніка, наватарская вывады з фазнастайнага вонкшту барацьбы за пралетарскую рэвалюцию.



Выканаўчым запаведнікам запаведніка У. И. Леніна, савецкі народны народны КПСС падаўшы новую грамадства, стварыў новую, сацыялістычную цывілізацію, новы, сацыялістычны лад жыцця. І цяпер, рабочыя з У. И. Леніным, партыя знаходзіцца ў яго істоты адказы на самыя складаныя пытанні сучаснай. Для нас зразумела: працэс рэвалюцынай перабудовы савецкага грамадства неад'емны ад метадалогіі ленінскага аналізу рачыснасці, яе наўратарскага прымыкнення ў адказы для свету час. Уесь ход гісторыі падаўшыя працягдае працягнуць ленінскага вучэння. Яно было і застаецца кірауніцтвам да дзеяния, кірніцай натхнення, верным компасам у вызначэнні стратэгіі і тактыкі руху наперад. Ленінізм — канцэнтраваное выражэнне самай першадной сацыялістичнай філасофіі сучаснай эпохі.

У праграме «Дзён гістфіла»

СВЯТА КАРЫСНАЕ І ВЯСЁЛАЕ

Вясна ў студэнцкім жыцці — пара асаўблівай. Менавіта з яе прыходам значна ажы́ліяцца спартыўныя дзелавыя лады. Універсітэт. Будучыя матэматыкі, гісторыкі, філоголагі, беллагістры, правядзяць традыцыйныя дні сваіх факультэтаў. Такое свята ўжо адбылося на матфаку. Мінулы ж тыдзень прынес вельмі шмат цікавых і прыемных падзеяў на гісторыка-філагічны факультэт. Колькі раз настайніх захадаў меры-прыемстваў: супстрэчы, гутарак, канцэрты, спартыўных спаборніцтваў прайшло тут! Прайўлялі свае таленты самадзейныя артысты, спускалі свае мадэлі гады і выкладчыкі,

мераючыся сламі са студэнтамі ў спартыўных спаборніцтвах, у час канферэнцыі «Студэнты-дацэнты», у пачынках знаходзіцца, гумару ў Клубе вясёлых і знаходлівых. У цікавую праграму «Дзён гістфіла» увайшли таксама выступленіі ўдзельнікаў народнага тэатру ўніверсітата «Старпака», справядлівасці, канцэрт самадзейных артыстаў факультэту. У фас корпуса працаваў кірмаш, суботні вечарынкі, тут праішала дыскатэка. Насычаным атрымалася заключны дзень — нядзеля. У спартыўнай зале адбылася спартландыя, а вечарам на актавым зале быў праведзены аўкцыён і сустэрлісі каманды ў Клубе вясёлых і знаходлівых.

З КАНЦЭРТАМ — У ШКОЛУ-ІНТЭРНАТ

З 11-га па 17-та красавіка праходзілі традыцыйныя «Дні гістфіла». На думку яго ўдзельнікаў, на гэты раз тыдзень факультэта прайшоў вельмі цікава, арынальнага, разнастайна і карыснага. Карысна таму, што разам з мерарыемствамі чиста заимальнага, паяцишальнага характеру было такое, праектное хоцца расказаць асобна. Гэта — выезд студэнтаў у адзін з дзён з канцэртам, да выхаванцаў Жлобінскай школы-інтэрната. Карысна таму, што паслехамі ў вучобе яго выхаванцу і нават атрымалі за прашэнне прыехаць сюды на работу пасля заканчэння ўніверсітэта. Дырэктар школы-інтэрната Л. Б. Гельфер, разглядаючыся са студэнтамі, выказаў надзею, што гэта сустрэча будзе не алоніем.

Такія мерарыемствы, безумоўна, карысныя для ўсіх — слухатоў, і ўдзельнікаў. Школьнікі з задавальненнем глядзяць канцэрт, а студэнты праўерыў сваё ўмение працаўць у дзіцячай аўдиторыі. Заставаца толькі спладзявацца, што пасля добрая початкі будзе добрая працяг.

Д. МАМАЧКИН,
студент 2-га курса
гісторыка-філагічнага
факультэта.



НА СВЯЦЕ ПРАЦЫ

Памаладзеў, папрыгажэў наш горад за мінулы тыдзень. Прывабны выгляд набыў яго вуліцы, парк імя Луначарскага, сіверы. Гэта — вынік працы гамяльчан на камуністычным суботніку, прысвечаным 118-й гадавіне з дня нараджэння У. И. Леніна. Актывісты ўдзел прынялі ў ім студэнты, выкладчыкі і супрацоўнікі нашага ўніверсітэта. Вахту суботніка неслі не працягу тыдня: добраўпрарадкаў вучебныя карпусы і інтэрнаты, прылягаючы да іх тэрыторыю, вялі веснавыя работы ў гарадскім парку культуры і адпачынку імя Луначарскага. Студэнцкія групы, пераважна фізічнага факультэта, штодзень пазменна аказвалі дапамогу будаўшым, якія ўзвядзяць шматпавярховыя новыя корпусы для фізічнага факультэта. Студэнты білагічнага факультэта добраўпрарадкаў клумбы каля вучебных карпусоў, выязджали для выканання веснавых работ на аграбілагічную станцыю ў броўчычы Чонкі.

На ЗДЫМКУ: трэціакурсніцы гісторыка-філагічнага факультэта наводзяць парадак і чысціці ў сваім вучебных корпусах.

Фота А. Ульянікінай.

ВЫХАВАННЕ — КЛОПАТ АГУЛЬНЫ

У прафсаюзных арганізаціях факультэту і структурных падраздзяленнях ГДУ прайшлі сходы, на якіх абмеркавана пытанне аб стане работы па павышэнню адказнасці башкую за выхаванне дзяцей у сям'і і задачах члену прафсаюза па яе паліпшэнню. Не сакрэт, што ў краіне, нашым горадзе расце колыхасць сур'ёзных праваспраўшэнняў, нават злачынстваў сярод школьнікаў. Адна з асноўных прычын такога трохвічнага становішча — адсутніцца належная кантроль башкую за паводзінамі сваіх дзяцей, асабліва ў волыні час. Ёсць і такія сям'і, дзе дарослыя зусім не цікавяцца ні поспехамі сваіх дзяцей у школе, ні іх унітраным светам, колам сяброў і бацькоў у выхаванні дзяцей.

Члены прафбюро факультэту і структурных падраздзяленняў падбівалі ў школах, дзе вучасца дзеці выкладчыкай і супрацоўнікамі ўніверсітэта, гутарылі з настайнікамі, якіх харкаваўзялі дзяцей у іх адносінах да вучобы, грамадскага жыцця, клеса, школы, гаварылі аб актыўнасці імі ў адносіні з боку больш часу выхаванню дзяцей.

ЗАКОН І МОЛАДЗЬ

Гэтай тэмэ была прысвечана лекцыя члена абласной арганізацыі таварыства «Веды», намесніка начальніка аддзела абласнога управління ўнутраных спраў падпілкоўніка Іннікіна. У сям'і выступілі перед слухачамі падрыхтоўчага аддзялення ГДУ ён закрануў пытанні, звязаныя з распаўсюджваннем сярод маладзі, у тым ліку і несправедлівага ўзросту, тады агічных з'яў, як п'янасць, таксікаманія, наркіманія, парушэнне правапарадку. У выніку гэтага маюцца месцы выпадкі прыцігнення маладых людзей да криміналнай адказнасці. Лектар сказаў аб мерках, прадугледжаных у сувязі з гэтым у нядайшай прынятай пастанове ЦК КПСС «Аб стане барацьбы са злачыннасцю ў краіне і дадатковых мерах па палірэджанню правапарушэнняў». Ен адказаў таксама на папярэджанню правапарушэнняў.

ДЛЯ ВАС, СТУДЭНТЫ

Сёння ў 18 гадз. 30 мін. у Доме палітычнай асветы пачынаецца сустрэча студэнтаў вышэйшых навучальных установ г. Гомеля з інфармацыйна-прапагандысцкай групай. На хвалюючыя вас пытанні адкажуць работнікі аблкома КПВ і аблкома ЛКСМБ, рэктары ВНУ.



Г. М. ГАДЛЕУСКАЯ.



Ю. У. МАЛІНКОУСКІ.

Лаўрэаты навуковых чытанняў

21- ГА красавіка ва універсітэце будучы працоўдца 10-я гадавыя навуковыя чытанні, прысвечаныя 118-й гадавіне з днём нараджэння У. І. Леніна.

Нагадаем, што лаўрэатамі першых гадавых чытанняў, якія сталі традыцыйнымі, у 1979 годзе былі доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар (цяпер член-карэспандент АН БССР) Л. А. Шамяткоў, доктар эканамічных навук, прафесар М. В. Навучыцель, доктар

структурнай прысвечаныя даследаванню распаўсюджвання, узаемадзеяння і самаудзеленія электрамагнітных хваль у асяроддзях са спіральнай структурай іх натуральным, так і сферміраваным у нелінейных кристалах пад уздзеяннем электрамагнітных і акустичных хваль.

Пабудове грамічнай тэорыі, якая дазволіла установіць развязаніе паміж тэорыямі разнастайнасцей і фармацыі і іх дадаткамі, прысвечаны цыкл ра-

САВЕЦКІЯ ВУЧОНЫЯ, КАНСТРУКТАРЫ, ВЫНАХОДНИКІ ДАБІВАЙЦЕСЯ НА ВАТАРСКІХ РАШЕННЯЎ НАВУКОВА-ТЭХНІЧНЫХ ПРАБЛЕМ, ЯКІЯ ЗАБЯСПЕЧВАЮЦЬ ПАСКОРАНАЕ РАЗВІЦЦЕ ЭКАНОМІКІ, НАВУКІ і ТЭХNІКІ, ВЫВАД АЙЧЫННЯ ВІТВОРЧАСЦІ НА ВЫШЭЙШЫ СУСВЕТНЫ УЗРОВЕНЬ!

(З Закліку ЦК КПСС).

філалагічных навук, прафесар Ў. В. Анчэнка, кандыдат фізіка-матэматычных навук, дасцэнт (цяпер доктор фізіка-матэматычных навук) А. М. Сердзюкоў.

За праўшоўшы час звання лаўрэатаў навуковых чытанняў устацілася 36 выкладчыкаў і навуковых супрацоўнікаў універсітэта, у тым ліку 10 дактораў і 19 кандыдатаў навук. Знамянымі той факт, што з іх ліку адзін стаў членам-карэспандэнтом АН БССР, 5 чалавек абаронілі докторскія, а 3 навуковыя супрацоўнікі — кандыдаты дысертантамі.

Лаўрэатамі юбілейных, 10-х гадавых навуковых чытанняў сталі кандыдаты фізіка-матэматычных навук, дасцэнты І. В. Семчанка з кафедры агульнай фізікі, А. М. Скібы з кафедры алгебры і геометрыі, Ю. У. Малінкоўскі з кафедры вышэйшай математыкі і асцэнт кафедры фізікі Г. М. Гадлеўская.

Цыкл работ І. В. Семчанка «Распавяджанне і ўзаемадзеянне электромагнітных хваль у асяроддзях са спіральнай

бот А. М. Скібы «Да тэорыі фармацыі і разнастайнасцей алгебраічных сістэм».

Цыкл работ Ю. У. Малінкоўскага «Фактарызацыя стацыянарных размеркаванняў станаў маркаўскіх сетак масавага абслугоўвання» носіць фундаментальныя характар, таму што ў ім атрыманы крытэрый фактарызацыі стацыянарнага размеркавання для вельмі шырокага класа сетак.

У работе Г. М. Гадлеўскай «Сферычныя хвалі у гіратронных асяроддзях» пабудаваны асновы тэорыі сферычных хваль у натуральным гіратронных асяроддзях з алгебраічнай і акустичнай гіратроній і паказана магчымасць прыменення атрымальных вынікаў для решэння шырокага кола задач і акустичнай гіратронных асяроддзяў.

Прадстаўленыя работы ўтрымліваюць решэнні цікавых навуковых задач і могуць знайсці важнае практычнае прымененне.

**С. ПАШПУК,
намеснік выкладчыка
НДС ГДУ.**



І. В. СЕМЧАНКА.



А. М. СКІВА.

**Студэнцкія
канферэнцыі****У ЦЭНТРЫ
ЎВАГІ—
ЭКАЛОГІЯ**

На кафедры хіміі адбылася навуковая студэнцкая канферэнцыя па выніках работы за 1987 год, прысвечаная экалагічным пыткам навакольнага асяроддзя.

Уступчым словамі канферэнцыі адкрыў загадчык кафедры, кандыдат хімічных навук Ю. А. Праляскі. З дакладам «Чалавек, хімія і навакольнае асяроддзе» выступіў першакурснік геафака А. Аляксандраў, які адзначыў, што ахова навакольнага асяроддзя і рэспубліканскае выканраніе прыродных ресурсаў па ўмовах імкнівага росту навукова-тэхнічнага прагрэсу — адна з актуальных праблем сучаснасці. Ад правільнага і своеасабовага і разшырэння залежыць эздароўе і дабрабыт не толькі чалавечнага, але і будучага пакалення.

Вялікую небяспеку для чалавека і навакольнага асяроддзя фурье ядзерная зброя, выпраўлование якой, не кажучы ўжо аб прымененні яе ў ваенны час, прыводзіц да забруджвання атмасфери радыёактыўнымі рэчывамі. Вясцірчана, пытанні разрэбраўшыя і аховы навакольнага асяроддзя песьмі паміж сабой важ-

нейшых праблем, якія стацьці перад чалавецтвам. Аб гэтым гаварыў у сваім дакладзе студэнт 1-га курса геагалічнага факультэта Г. Янко.

Трэцікурсніца бляфака В. Дашкевіч расказала аб шляхах бясцізэу вуглеплоўдзе у жывых арганізмах, першакурсніца І. Паўлава — аб прымененні даследаванняў бляфарагічнага сцязкі.

Напэўна, кожны задаваў сабе пытанне: «Ці ёсьць металы ў клетках раслін, жывёл, чалавека? Калі ёсьць, дык, якую функцыю яны выконваюць?» Адказ на гэтую пытанні можна было пачуць у дакладзе «Металы ў жывым арганізме», які падрыхтаваўся з кафедрой студэнткі 1-га курса бляфака Н. Брайм.

Нас прымушаў задумацца 1 пытанне аб захаванні запасаў прасных вады на планете. Другікурсніца Р. Пінько і Н. Глынская закропілі яго ў сваім дакладзе.

На працягу вялікага перыяду чалавек у поўнай меры задаваліўся ўсе свае патрэбы ў прасных вадзе і не адчуваў у ёй недаходу. Але ў сувязі з вялікім ростам насельніцтва і яго гаспадарчай дейнасцю патрэба ў вадзе рэзка зрасла.

Абстрастна праблему забруджвання вадаўмаў прымесіўшымі пытавімымі спёкімі.

Аб вельмі цікавых фактах, якія сустракаюцца ў прыродзе, удалыні канферэнцыі даведаўся з выступленіем першакурсніцы Т. Наталеўчы, якая заняла першое месца на канферэнцыі. На пытанні, якія ролі гітратруя ў арганізмах раслін і жывёльных клетках, аб іх стаючымі 1 адміністратыўнымі уздеянняніах адказаў студэнтка-першакурсніца І. Паўлава. Сярод дакладчыкаў яна заняла другое месца.

На якім паліве будучы працаваць рухавік пасля таго, як скончыцца запасы нафты? Ад-

каз на гэта пытанне можна было пачуць у дакладзе «Гідралогія металуў — кладоўка вадароду», які падрыхтаваў студэнткі І. Засін і А. Іштарэнка. Яны падкреслілі, што вадарад з'яўляецца адным з першых прэтэндэнтаў на ролю падбудычнай.

Усім дакладчыкам аргкамітутуў сувеніры.

Канферэнцыя выявіла вялікую цікаўнасць студэнтаў-біёлагіў да экалагічных пытанняў планеты.

**Т. ЗУБАРАВА,
стараста
хімічнага гуртка,
редактар
«Хімічнага бюлетэня».**

На чарговым пасяджэнні сесіі фізіялогіі чалавека і жывёлін, якое праходзіла ў рамках навуковай студэнцкай канферэнцыі бляфака, заслушаны спраўдзачы студэнтаў-пяцікурснікаў аб іх эксперыментальных доследах у ходзе выкладання курсавых і дыпломных работ. Гэтыя даследаванні ахопліваюць пытанні фізіялогіі страўвання і крыва.

Практычна неабходнасць тайкі штогодова працоўдзіцай канферэнцыі ўдавочная, таму што яны насяе ў сабе рад важных функцыональных нагрузк. Пашырае, інформацыйна, атрымалася з дакладаў, дазваляе студэнтам малодых курсаў больш поўну азнаёміцца са спецыфікай работы іх старэйшых таварышаў, па-другому, студэнты выпрацуваюць наўкі дыскусіі ў ходзе амбіркавання тэматычных дакладаў. І ў канчатковым выніку, канферэнцыя поўнічае пасяджэнні славучыні.

Пасля таго, як быў заслушаны даклад і надышоў час падводзіць вынікі, з заключным словамі выступіў старшыня канферэнцыі прафесар А. С. Калугін. Ен адзначыў некаторыя пасяджэнні асобы, ступілі на падику, а таксама

мешчані, якія развязаюць тры найбольш грунтоўна падрхтаваныя даклады, якімі прысыдуваюць месцы.

На гэты раз, на думку большасці прысутніх, лепшым быў прызнаны даклад пяцікурсніцы Наталіі Бабковай. Пераканаўчай аргументацыйныя практычныя дадзеныя, дакладныя вывады, добрае разуменне выкладаемага пытання 1, нарашце, добрая ілюстрацыя тэмы ў выглядзе табліц, забяспечыў яе самую высокую аценку слухачоў. Тут нелья не сказаць, што немалая доля ў поспеху Наталіі належыць яе навуковаму краўніку дасцэнту Г. Н. Сяргаўзу.

Другое месца прысыдувало Тадэвушу Ермакову. Нават той, хто слаба разбіраецца ў фізіялагічных тэрмінах, мог добра разуменне сутнасці асвялятвялага ёй пытання, таму што мова, якой Тадэвуш патрэбнай, была простай і дохолдзвай. Кіруе работай Т. Ермаковай дасцэнт В. С. Арутюнова.

Трэцім, найбольш удалым дакладам была прызнаны спраўдзача на тэме «Даследаванне ўплыву іону ёду на сакратарную функцыю стравынка». Аўтар даклада Алена Аўдашова прадставіла аўтаматичнае сумяшчанне пытаванія выкладальнікам матэрыялу з дакладнасцю мовы, у чым ёй не ў малай ступені дапамагалі добра ілюстраваныя табліцы і дыяграмы. Навуковы краўнік гэтай работы — загадчык кафедры фізіялогіі чалавека і жывёлін Д. Б. А. Клеменса.

Пасля таго, як быў заслушаны даклад і надышоў час падводзіць вынікі, з заключным словамі выступіў старшыня пяцікурснікаў Т. Інтэрнаце

У студэнцкім інтэрнаце № 4 адбыўся цікавы дыспут па пытаннях карэнай перабудовы гаспадарства междзіму з ССР. Яго арганізавала кафедра палітэканомікі. Дацэнты Г. Д. Ветлагеў, Т. А. Герасімчык, Т. А. Малыгіна пікава і дахолдзвай падрыхтавалі на пытанні аб прызыпах і напрамках перабудовы сістэмы кіравання эканомікі. Студэнты не былі пасядчымы слухачамі, выказвалі свае думкі і меркаванні па пытаннях пе-

рабудовы арганізацыйнай структуры вытворчасці, якія падкреслівалі ўзмэшненіе эканомічнага стымулявання. Асаблівая ўвага на дыспуте была звернута на абмеркаванне пытанні паскарэння навукова-тэхнічнага прагрэсу і павышэння эфектыўнасці вытворчасці.

Дыспут выклікаў вялікую зацікаўленасць у жыхароў інтэрнаце. Пажаданы, набатак дыспуты праводзіліся рэгулярна. У інтэрнате № 4, кіраватар інтэрната № 4, Л. Задзіцаў, старшыня студсавета інтэрната,

**У. ЗАРЭЦКІ,
выклікальник кафедры
палітэканомікі,
куратар інтэрната № 4.
Л. ЗАДЗІЦАЎ,
старшыня студсавета
інтэрната.**

